

Blödande esofagusvaricer

Detta PM beskriver handläggningen vid övre GI-blödning hos patienter med känd eller misstänkt leversjukdom med samtidigt kända eller starkt misstänkta esofagusvaricer.

Syfte	Tydliggöra handläggning av patienter med misstänkta esofagusvaricer.
Patientgrupp, diagnos, målgrupp	Patienter med känd eller misstänkt leversjukdom.
Omhändertagande på akutmottagningen	Initiala omhändertagandet på akutrum omfattar: <ul style="list-style-type: none"> • Säkrande av infarter, helst 2 st grova infarter • Syrgas • vätsketerapi för att uppnå hemodynamisk stabilitet • Blodtryck kring 100 systoliskt är ofta en adekvat målnivå • V-sond bör sättas. Kraftig hematemes eller tilltagande encefalopati kan utgöra indikation för intubation. <p>Oftast IVA vård och kontakt med narkosjour. Om patient ej vårdas på IVA ska patient vårdas på gastroenterologisk avdelning.</p>
Läkemedel	Terlipressin (Glypressin) 2 mg iv (1 mg om vikt < 55 kg) som bolus, denna ges omgående medan övrig undersökning och stabilisering pågår på akuten. <p>Fortsatt Terlipressin 2 mg iv (1 mg om vikt < 55 kg) x 6. Dosminskning kan göras i samråd med gastroenterolog.</p> <p>Total behandlingstid 3-5 dagar. Terlipressin minskar inflödet till v porta och sänker portatrycket. Oselektiv betablockad pausas under behandlingstiden med terlipressin.</p> <p>Terlipressin finns på IVA samt Medicinenheten plan 8.</p> <p>Vissa undantag kan göras vid samtidigt behov av annan vasoaktiv substans, dialog kring detta sker mellan gastroenterolog och intensivvårdsläkare.</p> <p>Ab-profylax med cefotaxim 1g x 2 iv eller Ciproxin 400 mg x 3 iv.</p>
Blodtransfusion	Restriktiv blodtransfusionsstrategi. Transfusionsgräns 70 g/l vid stabiliserad blödning med mål att hålla hb mellan 70-90g/l. <p>Undvik övertransfusion då det ökar risk för förvärrad blödning. I akutskede med tydligt pågående blödning rimligt att ha hb 80 som mål. Hänsyn tages till eventuell symptomgivande ischemisk hjärtsjukdom.</p>
Gastroskopi	Gastroskopi för bandligerering bör göras av gastroenterolog inom 24 h. Tidigare vid instabilitet. Kontakt med gastroenterolog bör tas för

<p>Komplikationer</p> <p>Sekundärprevention</p>	<p>överbägende om gastroskopi bör göras på operation.</p> <p>Ery Max 250mg iv, 1h-30min innan endoskopi för ventrikeltömning.</p> <p>Jourtid och framför allt helgtid tas kontakt med Daniel Modin (0762082527) eller Adam Skytt (0730584315).</p> <p>Vid okontrollerbar esofagusvaricerblödning överbäger gastroenterolog Danis Stent av utifrån de komplicerande faktorer detta medför avseende fortsatt vård.</p> <p>Varicerblödning ger risk att utveckla höggradig encefalopati. Laktulos exempelvis 15-30 ml x 4 -8.</p> <p>Som sekundärprevention i lugnare skede efter avslutad Terlipressin ges Carvedilol. Startdos 6.25mg 1x1</p> <p>Måldos 12.5mg per dygn fördelat på 2 doser, denna bör strävas efter att uppnås snarast möjligt.</p> <p>Propanolol är ett andrahandsalternativ som kan startas med 10-20 mg 1x1.</p> <p>Tidig TIPS överbägs för att förebygga reblödning inom 24-72 h efter gastroskopi med blödningskontroll framförallt hos pat med Child-Pugh C <14 poäng samt Child Pugh B med pågående blödning vid initials kopi.</p>
<p>Uppföljning</p>	<p>Övrig skopiuppföljning och eventuella framtida ligeringar bestäms av gastroenterolog.</p>
<p>Upprättad av</p>	<p>Överläkare, Daniel Modin och Överläkare, Adam Skytt</p>
<p>Uppföljning, utvärdering, revision</p>	<p><i>Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i patientens journal.</i></p> <p><i>Övriga avvikelser rapporteras i avvikelssystemet.</i></p>